

UNIUNEA PROFESIILOR LIBERALE DIN ROMÂNIA

DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Uniunea Europeană are ca scop să devină o societate bazată pe cunoaștere.

Aceasta este o prioritate a tuturor instituțiilor Uniunii Europene care se reflectă la toate nivelele.

Sectorul profesiilor libere este primul care este implicat: serviciile profesionale trebuie să fie furnizate în baza calității programelor actualizate de pregătire profesională.

Articolul 39 din Directiva nr. 2005/36/CE referitoare la Recunoașterea Reciprocă a Calificărilor Profesionale prevede că “ În vederea accelerării schimburilor tehnologice și progresului științific, pregătirea profesională continuă pe tot parcursul vieții are o importanță specială pentru un mare număr de profesii. În acest context, este de datoria fiecărui stat membru de a adopta programe detaliate sub care, printr – o pregătire profesională adecvată și continuă, profesioniștii liberali vor putea ține pasul cu progresul tehnic și științific “.

În același timp, la articolul 22 referitor la prevederile comune de pregătire profesională se arată că “ în conformitate cu procedurile specifice fiecărui stat membru, educația continuă și pregătirea profesională vor asigura că persoanele care și – au completat studiile sunt capabile să țină pasul cu dezvoltările profesionale atât cât este necesar pentru a menține o practică sigură și efektivă “.

În cadrul politicilor europene privind pregătirea profesională, Dezvoltarea Profesională Continuă (CPD) reprezintă sistemul prin care membrii categoriilor profesionale își mențin, își sporesc și îmbunătățesc cunoștințele și competențele lor și își dezvoltă abilitățile personale reclamate de viața profesională. Dezvoltarea profesională pe parcursul vieții compusă din pregătire teoretică și educația profesională continuă bazată pe practică este necesară pentru asigurarea calității serviciilor, precum și pentru a proteja pacienții, clienții și cetățenii.

Revizuirea Directivei privind Calificările Profesionale reprezintă o oportunitate unică de a impulsa dezvoltarea unui sistem de Dezvoltare Profesională Continuă în cadrul Uniunii Europene, care poate ajuta la îmbunătățirea conținutului și obiectivelor Directivei, să adapteze practica

profesiilor libere la nevoile societății și să sprijine realizarea obiectivelor Tratatului de la Lisabona și a Strategiei Europa anilor 2020.

În acest context, Dezvoltarea Profesională Continuă reprezintă un aspect principal care trebuie revizuit. Dezvoltarea Profesională Continuă omogenă și de calitate este esențială pentru realizarea obiectivelor Directivei privind Recunoașterea Reciprocă a Calificărilor Profesionale, care recunoaște importanța acestei pregătiri pentru profesioniștii liberali în scopul exercitării profesiei la capacitate maximă, cărora să le permită să fie în pas cu progresul tehnologic și științific.

Dezvoltarea Profesională Continuă este procesul prin care un profesionist liberal, preocupat să țină pasul cu cerințele profesiei își îmbunătățește și își extinde nivelul de competență, cunoștințele și aptitudinile de – a lungul timpului. Dezvoltarea Profesională Continuă este un concept care include nu numai progresul personal dar, de asemenea și mijloacele care să faciliteze adaptarea la schimbările survenite în domeniul tehnicii și al științei. Ea merge dincolo de o abordare exclusiv orientată spre pregătire profesională și se îndreaptă spre alte abordări care acoperă legătura cu practica profesională, ocuparea forței de muncă și activitatea productivă. Dezvoltarea Profesională Continuă include aptitudini, abilități și competențe dobândite independent de către un profesionist liberal în îndeplinirea activităților sale. Ea se referă nu numai la necesitatea de a dobândi noi cunoștințe, dar și de a dezvolta, de asemenea, aptitudini, atitudini și valori care se împletesc cu practica în profesie.

La nivel european, situația Dezvoltării Profesionale Continue și a sectoarelor profesionale nu este omogenă. Totuși, aproape unanim profesioniștii liberali consideră că Dezvoltarea Profesională Continuă prezintă o datorie de natură etică. În problema pregătirii profesionale, Grupul de lucru al Consiliului European al Profesiilor Libere - CEPLIS a realizat o abordare, în mod metodic, și printr – o directă investigare a problemelor care constituie obstacole în calea dezvoltării profesionalismului liberal european bazat pe principii comune și pregătire profesională și aceasta în condițiile absenței unei armonizări reale a legislațiilor naționale.

Cercetarea efectuată a avut drept scop să evidențieze liniile comune de acțiune care să fie supuse atenției instituțiilor europene.

La această cercetare au participat un număr de 62 de asociații profesionale provenind din 17 state membre.

Rezultatele acestei activități relevă :

- a) o convergență clară de opinie cu privire la definiția Dezvoltării Profesionale Continue ca fiind « un set de activități de învățare care se realizează după terminarea studiilor ce conduce la practica

profesională și care sunt fundamentate pentru sporirea cunoștințelor teoretice și practice necesare și a capacităților interprofesionale și care să conducă la dezvoltarea activităților profesionale ;

- b) Chiar dacă Dezvoltarea Profesională Continuă nu este obligatorie pentru exercitarea profesiei (cu excepția unor cazuri izolate), ea este văzută ca fiind o îndatorie etică pentru profesionistul liberal și un principiu fundamental al profesiei sale ;
- c) În absența unei armonizări la nivel european, pregătirea profesională este furnizată, în principal, de către registratorii profesionali și corpurile profesionale reglementate, împreună cu universitățile urmate de către o parte semnificativă de organisme private, în timp ce instituțiile publice joacă un rol secundar ;
- d) Dezvoltarea Profesională Continuă este condusă, în mod esențial, de către profesori universitari, ceea ce evidențiază relația pozitivă existentă între universități și lumea profesională ;
- e) Modalitățile de organizare demonstrează că seminariile prevalează ;
- f) Sistemul de certificare privind Dezvoltarea Profesională Continuă există într – un număr redus de state din Uniunea Europeană, în timp ce controalele sunt, în principal, efectuate de către asociațiile profesionale sau de diferite organisme și doar marginal de către administrația publică.

Din examinarea generală a rezultatelor cercetării de mai sus este posibil să fie evidențiate următoarele aspecte pentru reflecție :

- a) certificarea programelor de Dezvoltare Profesională Continuă va permite profesioniștilor liberali și muncitorilor din Uniunea Europeană să – și dezvolte competențele, abilitățile și cunoștințele, toate aceste programe fiind aspecte esențiale pentru o dezvoltare personală, competitivitate, ocuparea unui loc de muncă și coeziunea socială în cadrul Comunității Europene potrivit Recomandării 111/01/CE ;
- b) Programele de pregătire profesională trebuie să fie privite ca un mijloc care să permită profesioniștilor să devină mai competenți, iar profesiile liberale să furnizeze servicii de înaltă calitate, protejând astfel interesele cetățenilor, pacienților, clienților, consumatorilor și beneficiarilor serviciilor profesionale ;
- c) Mai mult, o reglementare europeană adecvată a Dezvoltării Profesionale Continue va facilita mobilitatea profesioniștilor liberali în cadrul unei piețe europene unice, precum și în afara frontierelor Uniunii Europene.

Totodată, promovarea sistemului european de Dezvoltare Profesională Continuă va contribui la simplificarea recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale și va permite o mai mare consolidare a Pieței Unice.

Din acest motiv este necesar să se ajungă la un acord cu privire la o definiție clară și omogenă a Dezvoltării Profesionale Continue, care ar putea să devină un model pentru organizațiile profesionale, autoritățile publice naționale și profesioniștii liberali individuali. Doar cu o definiție clară și unanim acceptată va fi posibilă o comparare a sistemelor privind Dezvoltarea Profesională Continuă a statelor membre ;

4) O definiție acceptată a Dezvoltării Profesionale Continue va permite, de asemenea, instituțiilor europene și autorităților competente din statele membre să verifice mai bine cerințele legate de emiterea cardului profesional european.

Într – adevăr, având un sistem de Dezvoltare Profesională Continuă se va putea obține valoare adăugată prin simplificarea procedurilor administrative privind recunoașterea calificărilor, precum și prin accelerarea procesului de emitere a cardului profesional european și implementarea sa ;

5) Dezvoltarea Profesională Continuă reprezintă cheia dezvoltării abilităților și capacității de muncă a profesioniștilor liberali europeni, sporinu – se astfel posibilitatea de a avea noi oportunități pe piața internațională, prin oferirea de servicii eficiente și competitive. Strategia Europa anilor 2020 a conștientizat necesitatea de a realiza un salt spre « ...un înalt nivel de economie bazată pe creșterea gradului de ocupare a forței de muncă care promovează, în mod direct, coeziunea economică, socială și teritorială... » , luând în calcul faptul că « ... În anul 2020, o înaltă calificare va fi cerută pentru circa 6 (șase) milioane de noi locuri de muncă, în timp ce cererea pentru persoane cu o calificare redusă va scădea la 12 milioane.

Extinderea duratei de muncă va presupune, de asemenea, posibilitatea de a dobândi și dezvoltă, în mod constant, noi calificări ;

6) Dezvoltarea Profesională Continuă contribuie la realizarea scopului urmărit numai în condițiile în care ea completează și extinde calificările profesionale ale membrilor profesiilor liberale și reduce șomajul în mod structural și contribuie la modernizarea necesară a pieței muncii, garantând continuarea modelelor sociale în Europa.